

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 03 sierpnia 2010 r.

**Pani
Danuta Górską
Burmistrz Szczytna**

P/10/124; LOL - 4101 - 11 - 01/2010

Wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Szczytnie („Urzędu”) przestrzeganie prawa ochrony zwierząt w okresie 2008 r. – I półr. 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą. Podstawą pozytywnej oceny było właściwe reagowanie w przypadkach naruszania praw ochrony zwierząt, prowadzenie współpracy z organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną tych praw, a także ujęcie zadań związanych z ochroną praw zwierząt w regulaminie organizacyjnym Urzędu i w zakresach czynności pracowników.

Nieprawidłowości polegały natomiast na braku unormowań prawnych dotyczących wyłapywania bezdomnych zwierząt, wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwoleń na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt.

¹ Dz. U. Z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Pozytywnie należy ocenić opracowanie regulaminu utrzymania czystości i porządku, który uchwalony został przez Radę Miejską. W regulaminie tym określono m.in. obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla otoczenia oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytkowania, które polegały m.in. na:

- wyprowadzaniu psów na spacer wyłącznie na smyczy oraz niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń z miejsc publicznych
- trwałym znakowaniu psów,
- nie wprowadzaniu zwierząt do obiektów użyteczności ogólnej (sklepów, piaskownic).

Z ustaleń kontroli wynika, że na terenie miasta występują nadal przypadki nie przestrzegania przez właścicieli psów nałożonych na nich ww. obowiązków. Sytuacja w tym zakresie uległa jednak poprawie, na co wskazuje zmniejszenie się liczby osób pouczonych przez Straż Miejską ze 129 w 2008 r. do 33 w I półr. 2010 r. oraz ukaranych mandatami odpowiednio z 10 do 6. Mandaty te zostały wymierzone na podstawie art. 77 kodeksu wykroczeń.

2. Z punktu widzenia kryterium legalności negatywnie należy ocenić nie unormowanie pod względem prawnym:

- zagadnień związanych z wyłapywaniem zwierząt bezdomnych, do czego zobowiązywał art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt². Z wyjaśnień Pani Burmistrz wynika, że projektu uchwały w tej sprawie nie opracowano, gdyż bezdomne zwierzęta trafiają do schroniska poprzez: oddanie zwierząt przez właścicieli, osoby starsze, osoby postronne, które znalazły bezdomne zwierzę. Argumentacja taka nie znajduje jednak pełnego uzasadnienia, gdyż jak wynika z ustaleń kontroli Schroniska dla zwierząt w Szczytnie, tylko w I półroczu bieżącego roku Straż Miejska przekazała schronisku 19 psów. Przy braku wyżej wymienionego unormowania działania takie były nielegalne,
- wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części. Obowiązek określenia przez Radę w drodze uchwały powyższych wymagań wynika z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r.

² Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.

o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³. W trakcie kontroli wyjaśniano to faktem, że żaden przedsiębiorca nie ubiegał się o tego typu zezwolenie jak również nie docierały żadne informacje, że są osoby zainteresowane prowadzeniem takiej działalności. Urząd miał też zawartą umowę z prywatną firmą z Grodziska Mazowieckiego na odbiór i transport do miejsca utylizacji zwłok zwierzęcych i ich części.

Urząd nie skorzystał również z możliwości wynikających z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt i nie opracował programu zapobiegającego bezdomności zwierząt, regulującego w szczególności sterylizację albo kastrację zwierząt, poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt, usypianie ślepych miotów, który zostałby przyjęty uchwałą Rady Miejskiej.

3. Działaniem zmierzającym do ochrony miejscowej ludności przed zagrożeniem ze strony psów przebywających bez nadzoru w miejscach publicznych oraz łatwiejszego ustalenia ich właścicieli, było wprowadzenie ich znakowania. W okresie I półr. 2008 r. – I półr. 2010 r. znakowaniu poddano 1 231 psów, którego łączne koszty wyniosły 37,6 tys. zł, z tego 23,9 tys. zł przeznaczono na zakup transponderów i czytników. Znakowanie prowadziło 6 lekarzy weterynarii a wykaz lecznic podany został w obwieszczeniu Burmistrza Szczytna z dnia z dnia 5 maja 2008 r. W Urzędzie prowadzono też rejestr psów ras agresywnych, w wyniku, czego posiadano rozpoznanie w zakresie skali potencjalnych zagrożeń będących efektem niewłaściwej opieki bądź porzucenia takich psów.
4. W celu zapewnienia odpowiednich warunków bytowania bezdomnych i porzuconych zwierząt, na terenie Gminy Miejskiej Szczytno od 2002 r. funkcjonuje Schronisko dla Zwierząt „Cztery Łapy”, jako jednostka organizacyjna Zakładu Usług Komunalnych w Szczytnie, które utworzyła Rada Miejska uchwałą z dnia 21 grudnia 2001 r. Jest ono objęte nadzorem weterynaryjnym od 2002 r. Do schroniska na podstawie porozumienia z dnia 26.06.2004 r. z Gminą Wiejską Szczytno przyjmowane są bezdomne zwierzęta z terenu tej gminy. Gmina Wiejska terminowo przekazywała środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania zwierząt przyjętych do schroniska z jej terenu. W badanym okresie na sfinansowanie działalności schroniska przeznaczono łącznie 478,37 tys. zł, z tego w 2008 r. – 193,05 tys. zł, w 2009 r. – 200,67 tys. zł oraz w I półroczu 2010 r. – 84,65 tys. zł. W ogólnej kwocie dofinansowania środki gminy wiejskiej wynosiły 82,8 tys. zł, tj. 17,3 %.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.

5. Pozytywnie należy ocenić działania mające na celu przyswojenie idei przestrzegania praw zwierząt, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. W tym celu Urząd współpracował z organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona praw zwierząt. W ramach współpracy z Towarzystwem Ochrony Zwierząt w Polsce Oddział w Szczytnie oraz Kołem LOP-TUR przy Gimnazjum Nr 1 w Szczytnie organizowano działania edukacyjne, np. w badanym okresie wspólnie zorganizowano 6 imprez plenerowych, 11 konkursów o tematyce dotyczącej zwierząt.
6. W badanym okresie występowały przypadki nieprzestrzegania praw zwierząt przez ich właścicieli. Świadczy o tym fakt, że do Urzędu wpłynęło 17 wniosków dotyczących przebywania psów i kotów w niewłaściwych warunkach. Przeprowadzone przez pracownika Wydziału Gospodarki Miejskiej (przy współudziale Straży Miejskiej lub Policji) wizje warunków przebywania zwierząt wykazały, że aż w 13 przypadkach (76,4 %) zgłoszone wnioski były zasadne, w wyniku czego w pięciu przypadkach zwierzęta zostały umieszczone w schronisku, z tego w trzech, w tym samym dniu (zgoda właścicieli - 2 i bezdomny) oraz w dwóch po wydaniu decyzji o odebraniu zwierząt.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Podjęcie działań zapewniających wyłapywanie bezdomnych zwierząt oraz dalsze postępowanie z nimi wyłącznie na podstawie uchwały Rady Miejskiej, podjętej w trybie art. 11 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt, a także zmierzających do określenia przez ww. organ gminy, na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt.
- 2) Rozważenie opracowania programu zapobiegającego bezdomności zwierząt.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Burmistrz prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem